

KABV

maskew miller
learning

GRAAD

2

KERNLEESBOEK

EX **latinum**

Afrikaans Huistaal

Jurina Aucamp • Raché de Villiers

Maskew Miller Learning
Freedomweg 10, Milnerton, Kaapstad, 7441

© Maskew Miller Learning (Pty) Ltd 2025

Alle regte voorbehou. Geen gedeelte van hierdie boek mag gereproduseer word in enige vorm of op enige manier, netsy as elektronies, meganies, deur fotokopiëring, klankopnames, of andersins, sonder vooraf skriftelike toestemming van die kopiereghouer nie.

Om aansoek te doen vir toestemming om enige deel van hierdie boek te reproduseer of aan te pas, kontak die Kopieregspan by 021 532 6000 of e-pos by rightsgranting@mml.co.za. Kopieregskending kan gerapporteer word deur 'n e-pos aan copyright@mml.co.za te stuur.

Eerste uitgawe 2025

ISBN: 9781779896285

ePDF-ISBN: 9781834978246

Uitgewer: Ruchelle Lombard

Redakteur: Hennely Nel

Redigering: Marietjie van der Merwe, Rentia Pretorius en Jansie Matthee

Omslagontwerp: MML Visual Design en Wouter Reinders

Omslagillustrasie: Luanne Fontein

Boekontwerp: MML Visual Design

Illustrasies: MML, Alicia Bothma, Chaise Frederick, Daniella van den Heever, Mia van der Merwe, Luanne Fontein, Bianca Louise en Antoinette Marlow

Setwerk: The Icon Agency

Gedruk deur [ ]

Inhoudsopgawe

Klankleerkaart.....iv	
Tema 1: Dit is ek	
Ek hou van bak (<i>Storie</i>) 1	
Tema 2: Verhoudings	
Ek en my beste maat (<i>Storie</i>) 5	
Tema 3: Mense om my	
My juffrou (<i>Storie</i>) 9	
Tema 4: Ons help mekaar	
Op soek na Kieter Kat (<i>Storie</i>) ..13	
Tema 5: Seisoene	
Lekker somer (<i>Rympie</i>).....17	
Tema 6: Water	
Mense maak nie mooi nie (<i>Inligtingstek</i> s) 21	
Tema 7: Wilde diere	
Hoekom blaas bobbeane? (<i>Fabel</i>).....26	
Tema 8: Mense om my	
Blaas, my tonie (<i>Storie</i>) 31	
Tema 9: Vervoer op die grond	
Felix se groot droom (<i>Advertensie</i>) 35	
Tema 10: Vervoer in die lug	
Ek vlieg vir die eerste keer (<i>Storie</i>) 39	
Tema 11: Vervoer op water	
Knorrie, die kreefbakkie (<i>Storie</i>) 44	
Tema 12: Vervoer wat ons help	
Die ambulans (<i>Storie</i>) 47	
Tema 13: Mense wat ons veilig hou	
Lewensredde by die see (<i>Storie met inligting</i>) 51	
Tema 14: Mense wat ons gesond maak	
Landarts toe (<i>Storie</i>) 55	
Tema 15: Mense wat ons help	
Onderhoud met 'n verpleër (<i>Onderhoud</i>) 60	
Tema 16: Beroepe	
Die sanger en die swaeltjie (<i>Toneelstuk</i>) 65	
Tema 17: My land se mense	
Kermis of Bontsand (<i>Storie met e-pos</i>).....71	
Tema 18: My land se plekke	
Wildtuin toe (<i>Storie met tabel</i>)...76	
Tema 19: My land se gebeure	
Braaidag op Vaalharts (<i>Koerantberig</i>).....83	
Tema 20: My land is uniek	
Bewaar ons fynbos (<i>Gedig</i>) 87	

Klankleerkaart

Teks 1: Ek hou van bak

Hersien enkelvokale en konsonante
Oefen dubbelklanke: ee en oo
Herken woorde wat begin met ge-

Teks 2: Ek en my beste maat

Oefen dubbelklanke: aa en uu en diftong: ie
Bou woordfamilies en klankfamilies

Teks 3: My juffrou

Oefen diftonge: oe en ou
Oefen letter-klank-verhouding van vierletterwoorde
Identifiseer woorde wat met ge- kan begin
Deel woorde in lettergrepe op

Teks 4: Op soek na Kieter Kat

Oefen diftonge ui en ei
Versterk letter-klank-verhouding van vierletterwoorde, rymwoorde
Meervoude met -s en -e
Klankvloei met vl-, br-, tr-

Teks 5: Lekker somer!

Oefen eu en hersien ie, oe, ou, ui,
Luister vir rym en klankfamilies
Sinsbou in rympte en meervoude

Teks 6: Mense maak nie maatskappie

Leer en herken woorde met ooe en aai-klanke
Klankvervangings en woordbou

Teks 7: Hrekom, of bobbejane?

Leer en herken eeu- en oei-klanke
Woordbou

Teks 8: Blou, my ponie

Klankvloei met bl- en br- en hersiening van dubbelklanke: ooi, aai, eeu, oei

Teks 9: Felix se groot droom

Klankvloei met dr-, fr- en fl-
Herkenning en meervoude

Teks 10: Ek vlieg vir die eerste keer

Klankvloei met gl- en gr-
Herkenning en sinsbou

Teks 11: Knorrie, die kreefbakkie

Klankvloei met kl-, kn-, kr-, kw-
Luister na en herken konsonant samevoegings
Lettergrepe

Teks 12: Die ambulans

Klankvloei met pl-, pr-, sk-, sl-
Herkenning en woordfamilies

Teks 13: Lewensredders kom nie te laat

Klankvloei met sm-, sp-, sd-, st-
Woorde wat met ge- en be- begin
Herkenning en woordfamilies

Teks 14: Taal is so toe

Klankvloei met vl-, vr-, vl-, vr-
Woorde wat met ge-, be-, ver- begin

Teks 15: Onderhoud met 'n verpleër

Klankvloei met spr-, str-, skr-
Woorde wat met ge-, be-, ver- begin

Teks 16: Die sanger en die swaeltjie

Eindklanke: -ng, -nk, -lf, -lk, -lg, -lm
Onderskei verskil in woorde met -ng en -nk
Samevoeging van woorde

Teks 17: Kermis op Bontsand

Eindklanke: -ns, -nt, -nd, -mp, -ms
Herkenning en meervoude

Teks 18: Wildtuin toe

Eindklanke: -rg, -rk, -rm, -rp
en agtervoegsel, -er
Herkenning en meervoude
Woordbou

Teks 19: Braaidag op Vaalharts

Eindklanke: -rs, -rt, -rd, -ts
Herkenning en Lettergrepe

Teks 20: Bewaar ons fynbos

Hersiening en vaslegging van alle enkelklanke, dubbelklanke en diftonge

Ek hou van bak

Preleesvrae:

1. Wat bak jy die graagste?
2. Dink jy dat net meisies in die kombuis mag help?

Mila stap voor Sias en Nabeel verby. Sias voel veel.
“Jitte, Mila, het ’n meelsak op jou geval?” lig Sias.
“Jy is vol deeg ook!” frons Nabeel.

“Wat het jy en die tweeling
gemaak?” vra Sias.

“’n Groot fout!” sê Mila. “Ek
trek net gou skoon klere aan
dan vertel ek julle,” belooft sy.

Soek en sê:

Vind al die woorde
met die **-oo-** en **-ee-**
klanke op die blad.
Sê dit hardop.

“Ek en die twee ling wou koekies bak. Ons het die meel, eiers en botter gemeng,” vertel Mila.

“Wat gebeur toe?” wil Sias en Nabeel weet.

“Wel, ons het die resepte vinnig gelees. Ons het die deeg op die stoof gesit om te kook,” giggel Mila.

“Ag nee,” lag Nabeel, “almal weet tog deeg hoort in die oond!”

“Ja, ons weet dit nou,” lag Mila.

Klap en sê:

ge-meng, ge-beur,
ge-lees, ge-sit

“En toe?” vra Sias.

“Die deeg het bo-oor die pot se rand geloop, oor die hele stoof,” vertel Mila.

“Ons het groot geskrik!”

“Het julle toe skoongemaak?” vra Nabeel.

“Ja, ons het die stoof en tafel afgevee en die pot gewas. Alles is skoon en net soos dit voorheen was,” sê Mila.

“So, wat het jy vandag geleer?” vra Sias.

Luister en herken die dubbelklanke:

bo-oor, geloop, groot, skoon, voorheen, geleer

Breek die woorde in lettergrepe op: geskrik, tafel, afgevee, gewas, vandag

“Deeg hoort in die oond en om ’n resep oor en oor te lees!” knik Mila.
’n Stuk deeg val uit haar oor.
Sias en Nabeel skree van die lag.
Mila lag maar saam.

**Klap
en sê:**

re-sep

**Soek
en vind:**

Woorde met oo-
en o-klanke op
Merdi-blad.

Postleesvrae:

1. Wat het gebeur nadat die deeg oorgekook het?
2. Wat moet Mila volgende keer beter doen wanneer sy bak?

Ek en my beste maat

Preleesvrae:

1. Was jy al ooit op 'n plaas? Vertel.
2. Waarmee boer mense alles in Suid-Afrika?

Zaan en Karlien is beste maats. Hulle is net twee jaar oud.

“Zaan, ons gaan môre plaas toe. Wil jy saamgaan?” vra Karlien.

“Ja, ek wil graag saamgaan!” sê Zaan.

“Gaaf, dit gaan groot pret wees. Ek is so bly jy gaan saam,” lag Karlien.

“Hoe laat ry ons?” vra Zaan.

Maak 'n woordfamilie met al die **aa**-woorde op die blad.

Teen tienuur is die maats op die plaas.

“Kom kyk hier in die skuur!” roep Karlien.

Sy stoot die skuur se groot deure oop.

“Ek voel asof iets vir my gluur,” sê Zaan.

Sy gaan staan styf teen die muur.

“Ja, dis Dief, ons aap. Hy is suur omdat Pa hom in die skuur laat bly.”

Sê die
klank:

uu

Sê die
woorde:

duur, guur
Soek woorde
in die teks
wat by hierdie
klankfamilie pas.

“Hoe het hy sy naam gekry?” vra Zaan.

“Hy is lief daarvoor om goed te steel. As my pa vrugte verpak, bly Dief in die skuur.”

“Ai, arme Dief. Ons is lief vir jou, Dief!” roep Zaan.

Skielik hoor hulle Pa se stem: “Kom hier, julle. Kom eet iets voor die miere alles wegdra.”

Sê die
klank:

ie

Klank die
woorde:

D-ie-f, l-ie-f,
ie-t-s, m-ie-re

Woordebou:

Vervang die
ee-klank in steel
met die **aa**-klank
en maak 'n sin
met die woord.

Zaan en Karlien hardloop vinnig nader. Pa bring 'n bord met gesnyde vrugte en 'n beker met sap.

“Dankie Pa, dit lyk so lekker!” sê Karlien.

“Eet soveel soos julle wil. Die res kan julle vir ou Dief gaan gee. Hy kan nou maar uitkom. Ek het die pakstoor gesluit,” sê Pa.

“Dankie vir alles, Oom, dis baie lekker op die plaas!” sê Zaan. Pa glimlag breed.

Klap en sê:

hard-loop, vin-nig,
na-der, so-ver,
glim-lag

Voeg woorde by:

pak+stoor = pakstoor.
Maak nog woorde wat
met pak- begin.

Postleesvrae:

1. Waarmee boer Karlien se pa? Gee redes uit die storie vir jou antwoord.
2. Wat bedoel Karlien as sy sê: “Dief is suur”?

Preleesvrae:

1. Wat doen julle in die klas wat lekker is?
2. Hoekom hou jy van jou onderwyser?

Juffrou soek hier en ons soek daar, maar die boek is weg, sowaar.

Wat maak ons nou?

Juffrou is flou gesoek.

Sy roep ons nader en sê:

“Kom ons eet eers ’n stukkie koek.”

Sê die
klank.

, ou

Woorde:

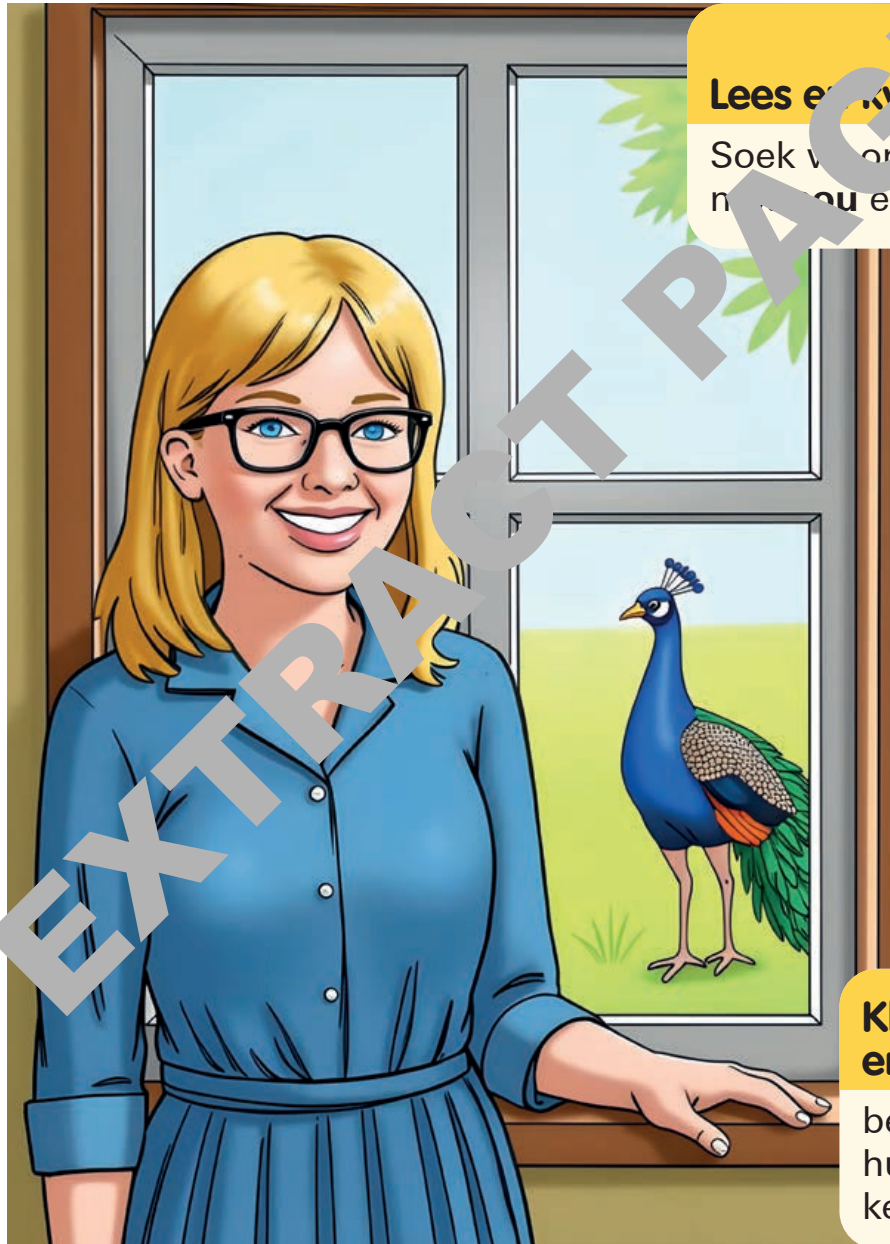

s ← oe → k
p

g →
fl → ou
n →

Klankvloei: n-ou, fl-ou, s-oe-k, b-oe-k

My juffrou roep: “Maak gou! Kom kyk wat doen die pou. Die pou is besig om vir sy vrou ’n huisie te bou.”
“Bly ’n pou dan nie in die woud nie?” wil ons weet.
“Maak oop jou boek en soek,” sê Juffrou.

Lees en kyk:

Soek woorde wat rym
nêr **pou** en **koek**

Klap
en sê:

be-sig,
hui-sie, boe-
ke, ver-geet

My juffrou is baie slim. Sy leer my van woorde wat rym, soos bou en mou.

“Wie kan vir my sê watter woord rym met woud?” wil Juffrou weet.

My hand skiet gou op en ek sê: “Juffrou, Juffrou, dit is koud, of dalk is dit stout?”

Juffrou glimlag en sê: “Ja, of wat van sout?”

Watter
ne

slim → _lim
stout → _oud, _oud
gou → _ou, _ou, _ou

Klap
en sê:

juf-frou, glim-lag

Woordbou:

Watter van hierdie woorde kan met **ge**-begin?
leer, weet, bou, mou, woud, koud, stout, sout

My juffrou roep: “Kom sit op die vloer.”

Sy weet ons is moeg, maar dit is te vroeg vir huis toe gaan.

Sy gaan haal die boek buite op die stoep. Ons het op die verkeerde plekke gesoek.

My juffrou lees toe vir ons ’n oulike storie van ’n pou met groen en blou vere.

Verdeel die woorde in lettergrepe:

buite, verkeerde, oulike storie, vere

Postleesvrae:

1. Wat doen die kinders en hul juffrou aan die begin en einde van die storie?
2. Sal jy graag eendag ’n onderwyser wil wees? Hoekom sê jy so?

Op soek na Kieter Kat

Preleesvrae:

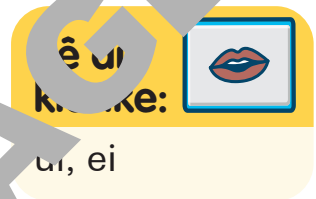
1. Waar kan katte orals wegkruip?
2. Hou jy meer van honde of katte? Hoekom sê jy so?

Almal is op soek na Kieter Kat.

Amy sê vir Pappa: “Ek het gister vir Kieter Kat gesien. Hy was besig om ’n klein bruin duifie in die vlei te bekruip.”

Miskien sit hy nog daar by die vlei en wag vir die duif.

Kieter Kat is nie in die vlei nie.

Sê die woorde:

duif – duifie –
duiwe

“Dalk het Kieter Kat saam met ’n muis op die trein geklim,” sê my boetie, Leo.

“Kieter Kat is mos mal oor reis,” sê Pappa.

“Ja, dalk sit hy saam met die muis en brei teryn al hy aan sy volgende treinreis in Mei dink,” sê Amu. Kieter Kat is nie in die vlei nie en ook nie op die trein nie.

Woordbou:

Maak nog woorde wat rym met: **reis** en **muis**

Sê die woorde:

muis, trein, reis, brei

“Daar sit Kieter Kat!” roep Leo.

Al wat hulle sien, is sy vuil lyf.

“Ons sal vir Kieter Kat moet bad,” sê Amy.

“Hy ruik sleg en sy lyf is vol modder,” sê Leo.

Kieter Kat is nou skoon en sy klein lyf blink in die son.

Sê die
woorde:

vuil, klein

Postleesvrae:

1. Waar, dink jy, was Kieter Kat?
2. Hoe lyk dit as 'n kat iets bekruipt?

Preleesvrae:

1. Van watter seisoen hou jy die meeste? Hoekom?
2. Wat doen jy om veilig te bly in die warm somerson?

Somer is die tyd van die jaar wanneer almal buite baljaar. Dit is die warmste seisoen, ons weet al wat om te doen. Ons neem beurte om af te spoel, een vir een in 'n reuse pool.

Sê die klank:

eu

Die seuns speel lekker op die strand.
Die son kan hulle velle brand.
Die reusebranders in die see
kan hulle onderstebo vee.
Een seun staan en kreun op die sand,
'n bloublasie het hom gebrand.

Se die
woorde:

strand, brand,
see, vee
Wat hoor jy?

Blomme beur oral uit die grond,
met kleure so vrolik en bont.
Ek hou van die reuk van roos,
ook perskes en appeltjies.
Voëltjies maak nes in die geute
en ons kraak soos vol neute.

Sinsbou:

A
B
C

Lees en klap elke reël in die rympie.
Wat kom jy agter?
Maak nog twee reëls oor die somer.
Dit moet ewe lank wees en rym.

Woordbou: Maak 'n woordwolk van al die **eu**-klank woorde.

'n Somer vol pret se leuse:
smeer sonroom aan julle neuse.
Dra altyd 'n hoed of 'n pet.
Speel onder 'n boom of skadunet.
Somer is 'n seisoen van kleure,
soet vrugte, oop vensters en deure.

Woordbou:

Soek die **rympare** (woorde wat rym) op hierdie bladsyd.
Soek drie **reëls** op hierdie bladsyd.

Lesleesvrae:

- Beskryf die seisoen somer in drie sinne.
1. Wat is die verskil tussen somer en winter waar jy woon?
  2. Hou jy meer daarvan om 'n storie of 'n gedig/rympie te lees? Verduidelik.

Mense maak nie mooi nie

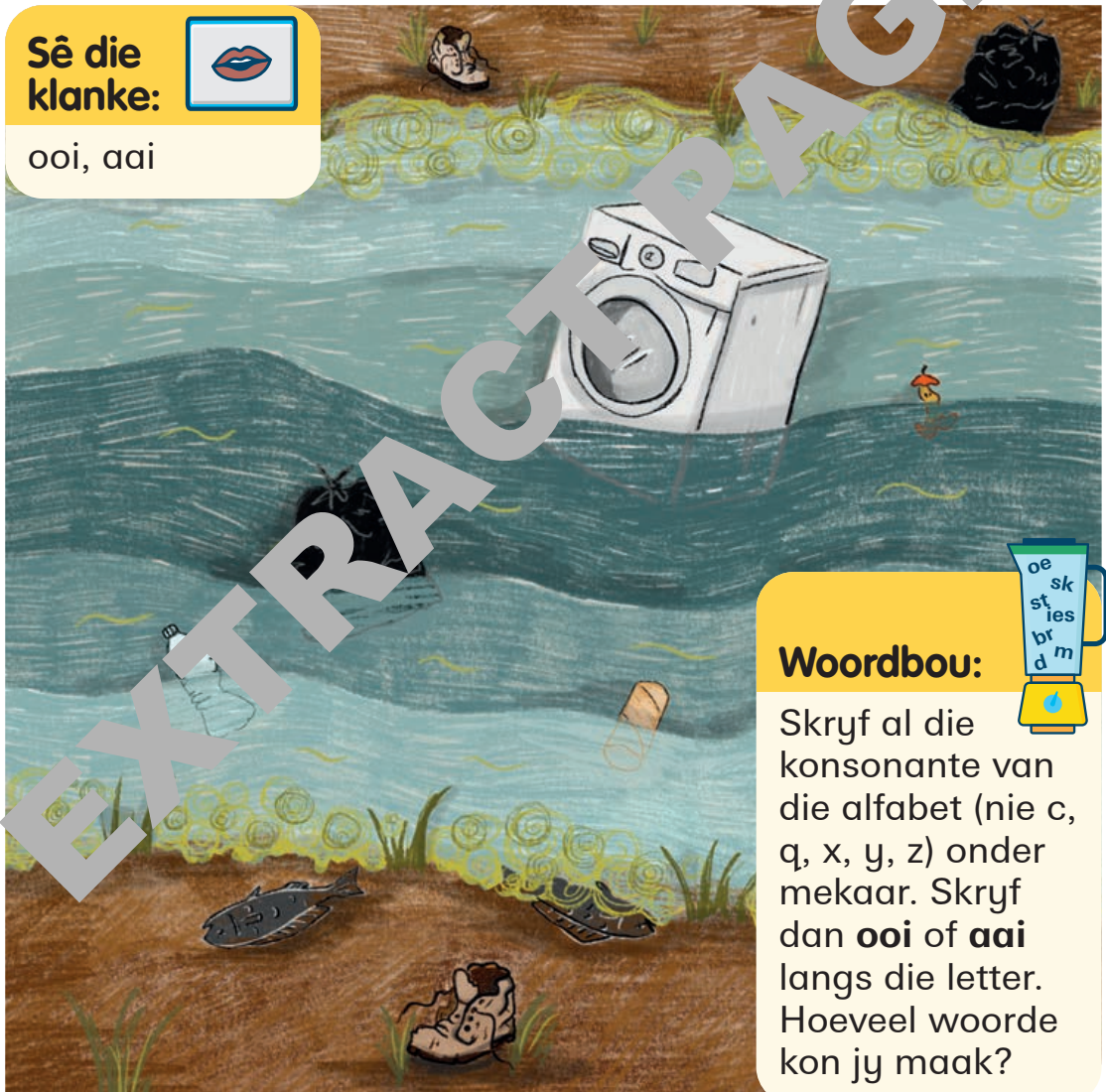
Preleesvrae:

1. Weet jy wat besoedeling beteken?
2. Kyk na die prent hieronder. Wat is verkeerd?
3. Wie besoedel ons water?

Sê die
klanke:

ooi, aai

Woordbou:

Skryf al die konsonante van die alfabet (nie c, q, x, y, z) onder mekaar. Skryf dan **ooi** of **aai** langs die letter. Hoeveel woorde kon jy maak?

Woordeskat: besoedeling beteken om iets vuil te maak, te bemors of te besmet.

Wie of wat besoedel ons water?

Mense wat rommel strooi of afval in die veld en langs paaie gooi.

Die wind wat rommel daarin waai.

Mense wat hulle klere of hulself in riviere gooi.

Fabrieke wat vuil water in riviere pomp.

Boere wat gif
op hul saailande spuit,
besmet die water onder
die grond.

Groot skepe
wat olie en afval
in die see stort.

Woorde en herken die klank:

A
B
C

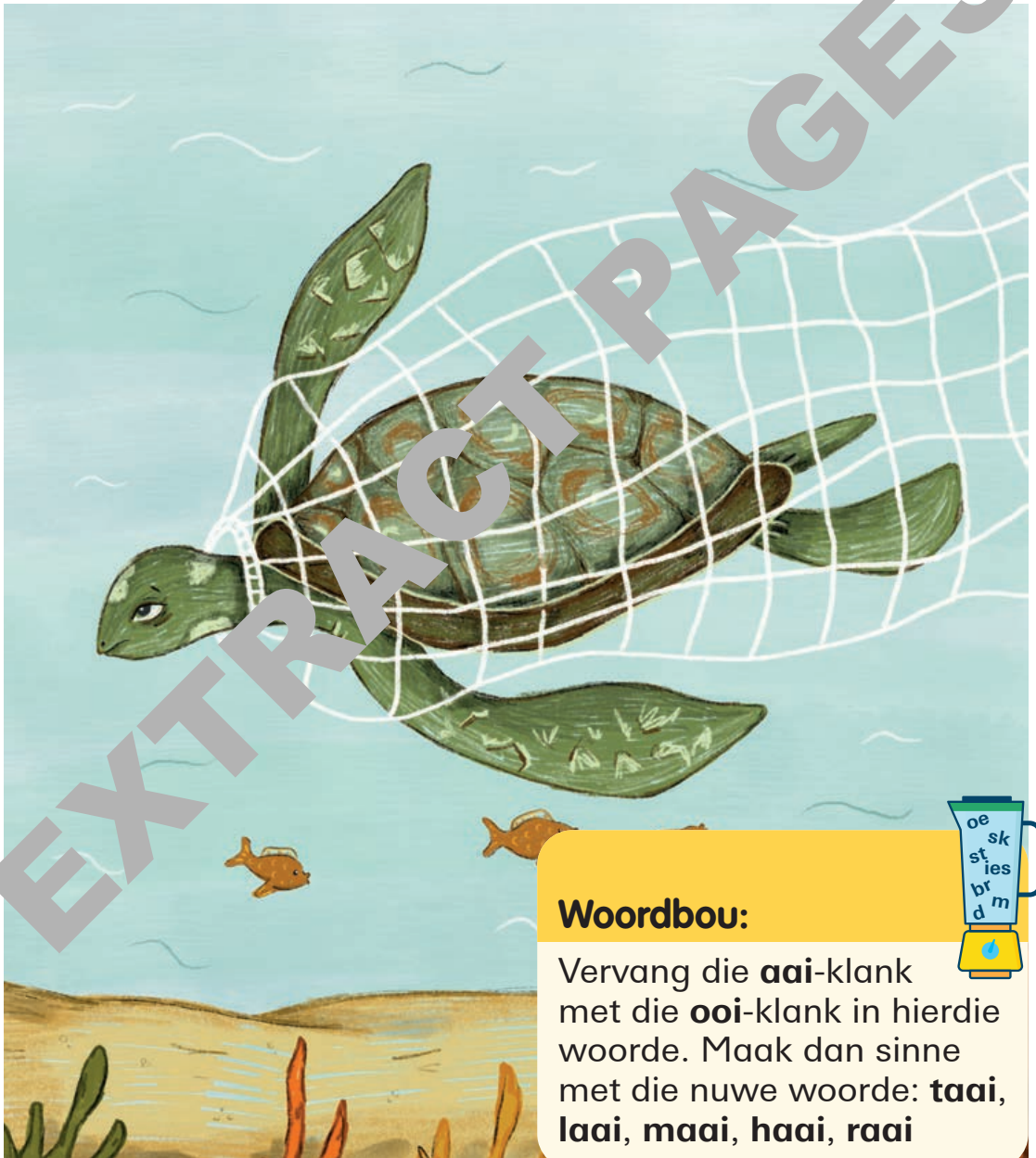
streef, paaie, gooi, waai, saailande
Wys die woorde in die teks uit.

Mense buite die stad bly
naby riviere en damme.
Hulle kan nie net 'n kraan
oopdraai om water te kry
nie. Daar kom nie mense
om vullis op te laai nie.
Dit is nie lank voor die
fraai omgewing nie meer
mooi is nie.

Woordeskat: besmet – maak siek of vuil; fraai – iets wat baie mooi is

Al die **taai** gemors in riviere beland in die see.
Seediere **draai** vas in visnette en vislyne. 'n **Haai**
dink miskien 'n stuk plastiek is **prooi**. **Raai** wat
gebeur as hy dit sou eet?

Jy kan help:

Sorg dat jy nie vullis **strooi** nie. Maak **lawaa!** Praat **mooi** met maats en wys waarin mens rommel moet **gooi**. As jy **braai** by 'n dam, moet **nooit** jou afval daar los nie. Vind uit waar jy kan help om op te ruim. **Nooi** jou klas om te help herwin. Vind uit waar om groot stukke rommel af te **laai**.

Postleesvrae:

1. Hoekom is plastiek in die see so gevaarlik?
2. Wie se werk is dit om ons riviere en damme skoon te hou?
3. Hoe kan 'n mens minder plastiek gebruik?

Woordfamilie

4. Vind die **ooi**-woorde in die teks en groepeer in 'n woordwolk.
5. Vind al die **ooi**-woorde in die teks en groepeer in 'n woordwolk.
6. Voeg twee van jou eie vierletterwoorde met ooi- en aai-klanke by jou woordwolke.

Kombineer konsonante:

7. Kyk na die woorde **strooi** en **braai**. Soek nog woorde in die teks met twee of meer konsonante voor die ooi- en aai-klank. Skryf dit by jou woordwolke.